

Widziałam
28. 11. 2015
PRZEWODNICZĄCA
Rady Wydziału Prawa
Prof. dr hab. Ewelina Gronowicz

**Recenzja rozprawy doktorskiej Pani magister Katarzyny Rybarczyk na temat
"Formy prawne wykonywania zawodu lekarza w prawie polskim"**

I. Uwagi ogólne.

Rozprawa doktorska Pani magister Katarzyny Rybarczyk na temat "Formy prawne wykonywania zawodu lekarza w prawie polskim" przygotowana została pod kierunkiem naukowym Pana dr hab. Piotra Rączki, prof. UMK.

Rozprawa liczy 368 stron maszynopisu. Składa się ze wstępu, pięciu rozdziałów, podsumowania zawierającego wnioski i odniesienia do tez i hipotez badawczych, bibliografii zawierającej wykaz literatury, źródeł internetowych, aktów prawnych i orzecznictwa. Zgodnie z wykazami zawartymi w pracy wykorzystano 193 publikacje literaturowe, 32 źródła internetowe, 242 akty prawne oraz 115 orzeczeń sądowych. Rozprawa została napisana w Zakładzie Prawa Administracyjnego i z pewnością ma charakter pracy teoretycznej w zakresie prawa administracyjnego, ale rozważania w niej prowadzone w wielu aspektach dotyczą także prawa pracy i prawa cywilnego.

Aktualność wyboru tematu

Praca dotyczy niezmiernie ważnego problemu form prawnych wykonywania zawodu lekarza. Jest to kwestia o doniosłym znaczeniu gospodarczym oraz społecznym. W ostatnich trzech dekadach nastąpiło znaczące rozszerzenie form prawnych wykonywania zawodu lekarza.

W związku z powyższym wybór przez Doktorantkę tematyki badawczej należy uznać za interesujący i merytorycznie uzasadniony. Problematyka ta nie

doczekała się jeszcze w Polsce szczegółowego opracowania o charakterze monograficznym, co czyni ją też zamierzeniem nowatorskim, gdyż za takie uznać trzeba wypełnienie lub dopełnienie luki poznawczej w rozpatrywanej dziedzinie.

Ocena merytoryczna

Tematem rozprawy są *”Formy prawne wykonywania zawodu lekarza w prawie polskim”*. Podzielona została na pięć rozdziałów, z których pierwsze dwa mają charakter wprowadzający. Struktura pracy oraz kolejność poszczególnych rozdziałów jest prawidłowa. Czytelność rozprawy zwiększają zawarte w każdym rozdziale uwagi wprowadzające oraz podsumowanie.

Podstawową metodą badawczą, która znalazła zastosowanie w pracy jest metoda prawnodogmatyczna (formalnodogmatyczna). Wśród innych zastosowanych metod wskazać można na metodę prawnoporównawczą oraz metodę historycznoprawną (-porównawczą).

Wstęp opracowany został jasno, zwięźle i zawiera większość istotnych informacji dotyczących zagadnienia będącego przedmiotem rozprawy. We wstępie zaprezentowano znaczenie tematu, jego zakres, metody badawcze, cele i hipotezy badawcze oraz strukturę pracy.

Celem pracy jest kompleksowe przedstawienie i analiza obowiązujących rozwiązań prawnych w zakresie form organizacyjnoprawnych wykonywania zawodu lekarza i w związku z tym ustalenie katalogu takich form. W związku z tak określonym celem ogólnym Autorka określiła siedem celów szczegółowych (str. 13-14). Na tle tych celów określone zostały cztery hipotezy badawcze:

1. zawód lekarza jest zawodem wolnym;
2. lekarze mogą udzielać świadczeń zdrowotnych na podstawie umów cywilnoprawnych, bez konieczności prowadzenia działalności leczniczej;
3. ustawa o zawodach lekarza i lekarza dentysty nie reguluje w sposób kompleksowy zakresu przedmiotowego zawodu lekarza;
4. przerwa w wykonywaniu zawodu lekarza skutkuje nieudzielaniem świadczeń zdrowotnych przez określony czas na odbycie szkolenia uzupełniającego.

Brakuje mi we wstępie jedynie omówienia stanu badań w analizowanej tematyce.

Rozdział pierwszy dotyczy zagadnień wstępnych – wprowadzających. Przedstawiono w nim na tle szeroko zaprezentowanych stanowisk doktryny oraz orzecznictwa kwestie wolnego zawodu, zawodu zaufania publicznego oraz zawodu regulowanego. Dalej na tle pojęcia zawodu lekarza skoncentrowano się na zakresie przedmiotowym czynności zawodowych lekarzy. Wreszcie przedstawiono ograniczenia swobody działalności zawodowej lekarzy.

Rozdział drugi dotyczy form prawnych wykonywania zawodu lekarza. Jego pierwszym elementem jest omówienie ewolucji tych form od przełomu X/XI wieku, z koncentracją na wieku XX. Drugi merytoryczny punkt w tym rozdziale to przedstawienie aktualnego katalogu form prawnych wykonywania zawodu lekarza.

Rozdział trzeci, najobszerniejszy w pracy, zawiera omówienie form prawnych wykonywania zawodu lekarza w ustawie o zawodach lekarza i lekarza dentysty. Podkreślenia wymaga, iż zarówno rozważania ogólne, jak te o pojęciu

usługi na gruncie TFUE czy swobodzie świadczenia usług, jak i szczegółowe, są na wysokim poziomie merytorycznym.

W rozdziale czwartym przedstawiono formy prawne wykonywania zawodu lekarza w ustawie o działalności leczniczej, takie jak: praktyki zawodowe, zatrudnianie nauczycieli akademickich i doktorantów w podmiotach leczniczych, kierowanie podmiotem leczniczym i zatrudnianie lekarzy kierujących oddziałami.

Rozdział piąty prezentuje szczególne regulacje prawne dotyczące form prawnych wykonywania zawodu lekarza, takich jak lekarze – biegli, konsultanci w ochronie zdrowia, lekarze służby medycyny pracy, lekarze uczestniczący w wydawaniu orzeczeń lekarskich, lekarze uczestniczący w ratownictwie medycznym, lekarskie spółdzielnie pracy, wolontariat.

Część merytoryczna opracowania jako całość została sporządzona na wysokim poziomie merytorycznym, z wszechstronnym uwzględnieniem dorobku doktryny, orzecznictwa oraz stanowisk organów władzy publicznej. Zawiera wnioski zarówno *de lege lata*, jak i *de lege ferenda*.

Pracę kończy podsumowanie w którym Autorka odniosła się do celów rozprawy i hipotez badawczych. Słusznie wskazała na rozproszenie rozwiązań prawnych w zakresie form organizacyjnoprawnych wykonywania zawodu lekarza w wielu aktach prawnych. Zwróciła uwagę, iż nie ma wprowadzić wymogu określenia takich form w jednym akcie prawnym, ale takie rozwiązanie miałoby charakter porządkujący – proponując w tym zakresie konkretny wniosek *de lege ferenda* (odnoszący się zresztą także do problematyki świadczenia zawodu na podstawie umowy cywilnoprawnej). Kolejne wnioski *de lege ferenda* dotyczą: uzupełnienia katalogu czynności zawodowych lekarzy o czynności niebędące udzielaniem świadczeń zdrowotnych; wprowadzenie

obowiązku odbycia szkolenia uzupełniającego po 5-letniej przerwie w wykonywaniu zawodu lekarza zasadniczo dla tych lekarzy, którzy będą udzielali świadczeń zdrowotnych oraz wprowadzenie ustawowej gwarancji samodzielności zawodowej lekarzy.

Oceniając pracę merytorycznie podkreślić trzeba, że jest to wszechstronna, krytyczna analiza zagadnienia. Bardzo mocną stroną rozprawy, świadcząca o dużym nakładzie badawczym jest szczegółowa analiza aktów prawnych, stanowisk doktryny, organów władzy publicznej oraz orzecznictwa. Potwierdza ona umiejętność rozwiązywania przez Autorkę problemów naukowych oraz umiejętność samodzielnego prowadzenia pracy naukowej. Bardzo dobrze, iż Autorka potrafi wyraźnie krystalizować własne tezy teoretyczne oraz dokonać krytyki stanowisk doktryny i orzecznictwa. Treść wyników badań własnych oraz sformułowanie na ich podstawie wniosków wskazuje na dociekliwość Autorki, co zdecydowanie jest pozytywną cechą recenzowanej pracy i umożliwia taką ocenę kompletności jej elementów merytorycznych.

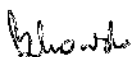
Przedstawiona do recenzji praca doktorska stanowi samodzielne, oryginalne opracowanie. Autorka dokonała prawidłowej analizy krajowych przepisów prawnych, orzecznictwa oraz stanowiska doktryny, przy czym Doktorantka na tym tle wykazała się zdolnością formułowania logicznych wniosków. Walorem pracy jest też zaprezentowana we wnioskach umiejętność syntetycznej weryfikacji poprawności przyjętych tez badawczych.

Uwagi formalne

Autorka poprawnie posługuje się językiem prawnym i językiem prawniczym. Stosuje właściwie i w odpowiednim miejscu podstawowe pojęcia i definicje. Praca zasługuje także na wyróżnienie pod względem przygotowania edytorsko-redakcyjnego. Prawie brak w niej błędów w tym zakresie, czym różni się pozytywnie na korzyść nawet od publikacji wielu wydawnictw.

II. Wnioski końcowe

Reasumując - oceniając pracę doktorską Pani magister Katarzyny Rybarczyk na temat "Formy prawne wykonywania zawodu lekarza w prawie polskim", należy stwierdzić, że Autorka zrealizowała zamierzony cel. Rozprawa jest opracowaniem oryginalnym oraz zawiera rozwiązanie problemu naukowego. Ujawnia ona ogólną wiedzę kandydatki w zakresie prawa, wskazuje na Jej umiejętność samodzielnego prowadzenia badań naukowych, a także jest poprawnie napisana. Dlatego stwierdzam, że recenzowana rozprawa spełnia warunki stawiane pracom doktorskim określone w art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. *o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki* (tekst jednolity: Dz.U. z 2017 r. poz.1789 ze zm.) (w związku z art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r., poz. 1669 ze zm.).

dr hab. Zbigniew Bukowski

profesor UKW

Kierownik Katedry Administracji

Instytut Prawa i Ekonomii
Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy
Bydgoszcz, 6 listopada 2019 r.